

Pr. Răzvan Andrei Ionescu

**PĂRINTELE PROCLU,
AȘA CUM L-AM CUNOSCUȚ**

©Pr. Răzvan Andrei Ionescu
Apostolia și Editura Doxologia
Editura Doxologia ISBN: 978-606-666-627-5
Apostolia ISBN: 979-109-144-538-2

Pr. Răzvan Andrei Ionescu

**PĂRINTELE PROCLU,
AȘA CUM L-AM CUNOSCUȚ**

Carte tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului
TEOFAN
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

DOXOLOGIA și APOSTOLIA
Iași, 2017

Cuprins

Cuvânt înainte	7
Cum l-am cunoscut	13
Întâmplări minunate	19
Înconjurat de mistreți în pădure	23
Lupul	25
Lumina pe care o avea cu el	27
Maica Domnului i-a venit în ajutor	29
Cuvinte de folos	31
În loc de încheiere	99
Anexă (imagini)	101

Cuvânt înainte

Un om imens.

Un mistic rodit de satul românesc, cu o curăție a vieții impregnată de simțirea concretă a Duhului, de care vorbește cu îndrăzneală, din experiență.

Un mărturisitor prin trăire. Esențial pentru viața mea, binecuvântarea lui întărindu-mi însoțirea cu Andreea prin îndemnul de a cultiva¹ între noi dragostea după cum sădești o plantă. Fragilă la început, iubirea se cere ocrotită și îngrijită pentru a putea ajunge la maturitate. Comparația îi aparține.

Rugăciunea părintelui privește deopotrivă angajarea mea pe drumul preoției. Îi cerusem în ultimul an de facultate de teologie să se roage pentru mine și să îmi dăruiască un cuvânt de la Dumnezeu. Câteva luni mai

---

¹ Cu binecuvântare de Sus, prin taina cununiei.

târziu l-am primit prin poștă. Citindu-l, l-am simțit ca venind și de Sus, și din inimă, cu încredințarea lăuntrică a autenticității sale. „Dacă vrea cineva să devină un preot al Duhului Sfânt, să aplice mila și nu judecata, pentru că după milă mulți se vor apropia, iar după judecată puțini vor rezista”. Cuvântul își păstrează rezonanța în mine până în ziua de azi, încredințare de Sus pentru un profil lăuntric care are de lucrat cu sine în această direcție. Atunci însă îl resimțeam ca pe o adiere de primăvară, un fel de pregustare a unei Taine la care nu cutezam în rup-tul capului să mă gândesc.

Pentru că nu îmi imaginam că voi ajunge vreodată preot. Chiar student teolog fiind, nu îngăduiam minții mele o astfel de proiectare în viitor. Soția mea a primit onest la căsătorie rugămintea să nu aibă astfel de așteptări în ce mă privește. Desigur, din pricina păcatelor, de care doream din inimă să mă vindec. Însăși prezența mea în facultatea de teologie era o încercare de cultivare în direcția învierii lăuntrice, nădăjduind în rugăciunea și dragostea colegilor din jur. Părintele ne spunea că nu poate cineva să fie preot dacă nu duce viață de pocăință. Eu căutam însă pocăința pentru a vindeca în mine

mizeria. Nu mi-am închipuit nici o clipă că cuvântul lui mă va privi și pe mine direct, chemarea la preoție petrecându-se neașteptat, după plecarea în Franța, surpriză luminoasă izbucnită fără avertisment în viața mea și de care nu m-am putut lepăda, ci doar primi cu adâncă recunoștință.

După stabilirea noastră în Paris l-am vizitat prima oară prin anii 2002-2003. Era, deopotrivă, întâia oară (și la puțină vreme) după hirotonia mea, petrecută în 2001. Am parcat mașina la baza dealului și am decis să urc la el fără reverență, gândind să nu îi spun de cele întâmplate între timp, ca să nu își schimbe cu ceva comportamentul din anii studenției mele când mă primea cu atâta drag și simplitate. Eram deci în pulover. În timp ce urcam costișa dealului, realizez brusc că ieșise din curtea casei și mă privea cum urc. Când în sfârșit mă apropii și îi cer binecuvântare, îmi spune: se cuvine acum ca frăția ta să mă binecuvinteze pe mine, pentru că acum ești preot! Apoi și-a plecat capul spre binecuvântare. Desigur că am insistat să mă binecuvinteze dânsul. Ulterior am gândit că poate mai trecuseră alții pe la el să îl fi putut încredința de schimbarea survenită între timp în viața mea, dar în realitate nu prea existau

din cei care să ne frecventeze pe ambii, dată fiind instalarea mea în Franța. După cum îl știu că funcționa însă în firescul său, și dovadă sunt cele înfățișate în volumul de față, îmi spun că Domnul îi descoperise² acestea.

Rândurile de față s-au născut acum, la săvârșirea din viață a părintelui Proclu. Sunt o mărturie izvorâtă din recunoștința pe care i-o port pentru înrâurirea sa concretă în devenirea mea de creștin, de soț și de preot. Strigă ca un imperativ lăuntric să scot la lumină, după atâția ani de tănuire, mărturie despre viața părintelui, despre cuvântul împărtășit nouă, cei care îl cercetam în răstimpuri, la fața locului, în căutare de cuvânt de folos. O trăiesc ca pe o stare de har de care nu mă pot bucura singur. E prea viu ce am simțit în relația cu el ca să nu ajute și pe alții în trăirea lor, ca mărturie.

---

² Nu e nicidecum un „accident” această simțire a părintelui. Am trimis de-a lungul timpului câteva familii din parohie să îl cunoască. La o astfel de vizită, cineva primește răspuns la fața locului de la maica care le ieșise în întâmpinare cum că părintele nu îi poate primi pentru că în ziua respectivă trebuia să fie vizitați de o familie de la Paris. La care omul nostru sare în sus de bucurie și spune: «păi, noi suntem!». Nu își anunțaseră venirea, de altfel nici nu se cunoșteau.

Părintele nu are nevoie de slava oamenilor, el se bucură de slava lui Dumnezeu. Dar tocmai întâlnirea cu slava lui Dumnezeu se petrecea prin întâlnirea cu părintele, privirea și expresia feței sale trădând profilul lăuntric al unui om care nu făcea compromis cu viața sa, prin angajamentul său existențial pe drumul luminii și spre cutremurarea slujitorilor întinericului care căutau să îl perturbe neîncetat. A căutat cu obstinație măsurile de a-și trăi umanitatea la cote maxime, prin pocăință, primind încă de aici și de acum încredințări tainice proprii celor care trăiesc intimitatea prezenței lui Dumnezeu.

Nu numai în vechime au trăit sfinți, ci există și printre noi, discreți, tăinuți, vii. Îmi pare că atunci când întâlnești un om viu, mărturie concretă de „vino și vezi” cu vocație evanghelică în aceste timpuri cu orientări culturale care vehiculează adesea, din neîn-grijire sau din necunoștință duhovnicească, contrariul Vieții, trăiești o experiență fundamentală. În cărți ni se vorbește despre oameni duhovnicești, întâlnirea cu ei nu este oare cu atât mai edificatoare ? Și aceasta pentru că prezența omului duhovnicesc în fața ta este efectivă simțire a prezenței Duhului, întrupată în gesturile, vorbele și înțelepciuni-

nea celui care te primește întru Hristos. Ea poate aprinde, în noi înșine, dorul de Dumnezeu.

Fie ca binecuvântarea aceasta să fie resimțită de cât mai mulți, ca descoperire a unei vieți excepționale de slujitor și rugător pentru noi în fața lui Dumnezeu.

Cum l-am cunoscut

Am ajuns prima oară la părintele Proclu într-un timp în care nu îmi imaginam că voi nimeri vreodată pe băncile facultății de teologie. Eram student în electronică și mă găseam în primii ani de după convertirea mea. Șansa mi-a surâs (mai teologic spus, Pronia lui Dumnezeu a rânduit) să primesc propunerea unui părinte să dăm o raită prin Moldova ca „să vizităm pustnici”. Când l-am auzit, am sărit în sus de bucurie. Era pentru prima oară în viață când cineva îmi făcea o asemenea ofertă. Am purces cât de repede la drum.

Era așezat la o margine de sat, trăind în condiții pe care cu umor le numea întrucâtva catastrofice amintindu-și de cum le percepeau alții, mai obișnuiți cu confortul și cu civilizația. El însă se simțea îndestulat cu tot ce îi trebuia, pentru că atenția lui era continuu îndreptată spre a câștiga rugăciunea, stare din care „cobora” doar atunci când îngăduia minții, din cauza oboselii accentuate, să

intre în ceea ce numea „cugetare sfântă”. Avem aici o caracteristică a practicii sale teologice, această alternanță rugăciune, ca stare înaltă a lucrării minții, cu cugetarea sfântă, coborâre a minții spre odihnă. De altfel, la părintele, „Doamne Iisuse” – cugetare sfântă constituie un fel de *leit-motiv* al nevoinței lăuntrice de a te permanentiza ca atenție către Dumnezeu. Veghea sa lăuntrică, nepsis, o mărturisirea continuu.

L-am vizitat de atunci în mai multe rânduri. De fiecare dată năvăleam fără nici o cazare asigurată și ne găsea loc la el, ducându-se să se nevoiască pe undeva prin curte și lăsându-ne chiar și în chilia lui să dormim. Nu numai că nu se supăra că venim neanunțați, dar m-a izbit de la început dragostea dogoritoare cu care ne primea, de parcă eram rudele lui cele mai apropiate, chiar și de la primele întâlniri. Cu el plonjam în altă lume, lumea lui Dumnezeu întâlnit concret, viu, prin semenul nostru iubitor și mângâietor, încurajator (ne-am târât odată storși de vlagă douăzeci de kilometri, nu conduceam în acele timpuri, iar el ne-a mângâiat prin cuvânt cum că un înger a măsurat osteneala noastră. La câtă trudă fusese în spatele ajunsului nostru până aici, sigur că era minunat să îți imaginezi cam câți pași numărase îngerul

cu pricina în contul nostru).

Am continuat să îl vizitez și ca student la teologie, împreună cu alți colegi. Fiind însetați să întâlnim oameni cu viațuire mistică, cu alte cuvinte persoane concrete care să trăiască empiric teologia aceea predată despre sfinți în facultate, întâlnirile cu el ne fascinau și ne ridicau nivelul de entuziasm la cote de invidiat pentru blazarea care domnea câteodată printre cei cu studii de teologie. Te întâlneai efectiv cu un om viu. Dacă riscai însă să îl antrenezi către discuții sterile, te corecta delicat sfătuindu-ne cu umor să începem mai întâi cu lucrurile duhovnicești și pe urmă să mai vedem noi cu restul. Însă nu era niciodată timp pentru restul, vorba lui, „tolba” se umplea cu bune și așa ieșeam de la el.

Era omul căutării continue a eficacității duhovnicești. Rugăciunea trebuia să continue și în somn. Ne spunea că dacă somnul te fură din rugăciune, Dumnezeu te ocrotește în somn. Povestea însă că pe el diavolii îl trezeau din somn pentru ca să adoarmă din nou, din ne-rugăciune. Era un luptător al atenției spre Dumnezeu neîncetate, al trezviei, 24h/24. Fără fasoane, simplu, îți împărtășea cu aceeași simplitate experiența lui ca să te ajute și pe tine să sporești.